

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számíttatnak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:

A SZERKESZTŐHÖZ.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Előfizetéseket kérjük a „Baja” kiadó-hivatalához címezni.

Előfizetési ár:

negyedévre 1 frt 25 kr
fél évre . . . 2 „ 50 „
egész évre . 5 „ — „

mit kérünk mielőbb megújítani, nehogy lapunk szétküldésében zavar támadjon.

A „Baja” kiadó-hivatala és szerkesztősége.

Baja az ország előtt.

Alig pár hete, hogy Baja város törvényhatósága egyhangúlag azon határozatot hozta, miszerint dicső szülőltjének, az ország halhatatlan koszorús lantosának Tóth Kálmánnak emlékeztet, a boldogult költő szobrának felállításával megörökíti, csaknem azon időben, egy indokolatlan, Baja város közönségének minden osztályát mélyen sértő hír kering szét e hazában, kiáltva: Baja szellemileg lesüllyed, Baja háládatlan, érdemtelen azon nagy nevű költőre, ki csaknem Baja nevével dől a hosszú szenvedések kinos, s végre is halálhozó kórágára.

Nem szállalnánk fel ezen ügyben, hisz szavakat keresni a méltatlan támadás ellen, az első pillanatra szegény értekezői el kebleinket, nem is vindikáljuk magunknak azt, hogy a világ által a legkiválóbb képzettségűeknek, vagy tán bölcseseknek tartassunk, hisz ismerjük tehetségeinknek gyarioróságát, de midőn azon tényből, hogy a helyben működő szintársulat által az emlék szobor javára rendezett előadás néhány fo-

rint tiszta jövedelmet eredményezett: a fővárosi sajtó megüti a nagy dobot, huzcolja a város közönségének jöhírnevét, s azt kiáltja szerte az országban: Baja szellemileg lesüllyedt, rít hálátlanságot követ el, s ezen nagyhangú szólam tényleg visszhangzik az ország minden lapjában, kénytelenek vagyunk ezen, a viszonyoknak nem ismeréséből kifolyó vak láрма ellen ünnepélyesen tiltakozni.

Ugyan, melyik város az, hol Tóth Kálmán személye iránt annyi ovatio, annyi lelkesültség, annyi rajongás mutatkozott, mint Baján, pedig elvégre Tóth Kálmán nem nemesak Bajáé, hanem az egész országé, melyik város az, melynek hasonló nagyságu fia iránt, csak részben is mutatkozott volna annyi tisztelet és szeretet, mint Baján Tóth Kálmán iránt?

Csak tessék az utolsó évtized lefojását megtekinteni; s ha akkor, azon polgárságra, mely évekel ezelőtt szeretett nagy fiának arcképet tanástermében a főhelyre, ünnepélyességek között, kifüggesztette; ha azon polgárságra, mely még most is, a lelkesültség pillanataiban kitörő örömeinek: „Éljen Tóth Kálmán” felkiáltással szokott kifejezést adni; ha azon polgárságra, mely évtizeden keresztül soha nem szűnő lelkesedéssel, szeretettel övezte körül az élő személyét, s akkor, midőn a végzet súlyos keze ledöntötte a testi hávelty, s az isteni teremtő erőt a sötétség fátylóval horította be, megdöbbenve, remegve, fájdalomtelt szívvél osztódzott sorsában: ráillik a szellemi hanyatlás, a hálátlanság vádjára, úgy Baja csakugyan sülyed, a

szellemi hanyatlás évről évre észlelhetőbb rajta.

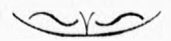
De felejtjük el, mi volt ez a város a költőnek, felejtjük el, ki volt a költő Bajának, s ha az elhunytak frissen hantolt sírja felett a részvét könyvnyit kísérő várost hálátlansággal akarják vádolni, mert egy megunt szintársulat által fél jövedelemmel rendezett előadás csak néhány forintot jövedelmezett, mely előadástól a közönség későn lett értesítve, sőt a szobor bizottságnak még csak be sem jelentetett, s így nagyrészen indokolt volt sokaknak azon felfogása, hogy a kegyeletes czél önző czélra szándékolatik kihasználni; ha anyagi dolgok lehetnek irányadók egy város szellemi műveltségi fokának megítélésénél: mért nem vették figyelembe azt is, hogy Baja város, mint erkölcsi testület szép példával járt elől, midőn a szoborra 1000 forint, ezenkívül az elhunyt költő nevére a fogymnasiumnál is alapítványt tett; miért nem vették figyelembe azt, hogy a szobor bizottság nem a száma tűz hirtelen fellobbanásával, hanem körültekintő, gondos előrelátással készített terv szerint óhajta ezen eszmének megtestesítését keresztül vinni.

Igaz, hogy ezen város közönségét nem a feltűnni vágyás, a csillogás őrös, hideg látszata vitte azon térre, hol a dicsőült emlékeztető megörökítésére a mozgalmat megindította; igaz, hogy ezen tettének indoka csak is a hazafitúi nagyság felismerésében, méltánylásában s az elköltözött iránt érzett tiszta barátság szent érzetében fekszik; nem is várta, nem is óhajtotta a város közönsége azt, hogy ezen tetteért dicsőneket zengjenek,

ez érdemet szívesen átengedjék azoknak, kik a szellemi műveltségnek magaslatán vannak: mi megelégszünk a kötelesség teljesítéséből merített tiszta önértéssel, megnyugvással.

De meggondoltak e a hír terjesztői, hogy vak lármájukkal magát a szobor ügyét veszélyeztetik; meggondoltak e, hogy épen akkor, midőn Baja város az országra is appellál, hogy az ország nagy költőjének szobrára adományokat gyűjtson, akkor, midőn a bizottság lankadatul azon fáradozik, hogy a költő nagy nevének megfelelő díszes emléket létesíthessen: épen ők gördítenek akadályt a siker elérése elé, s hogyha e miatta részvét silányabb lesz, s a bizalmatlanság megermentésével az ügyet megbuktatják, szerzői lesznek a bukásnak? ugyan kit ítélt el az ország?

Sajnos, mi nem vagyunk oly anyagi helyzetben, hogy a költő érdemeihez méltó emléket sajátunkból emelhetnénk, a mult idők káros következményeit még teljesen le nem küzdöttük, még mindig igen súlyos anyagi terhek nyomják vállainkat, bémítják tevékenységünket, de ezen ügyben, hol a működés vezetése, oly bizottság kezébe van letelve, melyben az elhunyt költőnek legnagyobb tisztelői, legbizalmasabb barátai vannak: bizton, nyugodt lélekkel nézünk a jövő elé, s ha majd évek múlva a költő dicső emléke fogja állításunkat igazolni, gondolják meg a minket qualificaló nagyságok az irás azon örökigazságú szavait: „Ne ítélj, hogy meg ne ítéltesse!”

TÁRCZA.

Nemzetiség.

Kevés a szó, mely fennen hirdeti.
Kevés a tett, mely fennen valja ma.
Csak egy-két szóunk lángbeszédei,
Csak egy-két lant busongó dallama . . .
Oh hol a régi hazaszeretet,
Mely útszokóként féltvígóra lungolt?
Mi érdemelünk egy évezredet?
Mi érdemelünk halhatatlanságot?

Nem több kard, a szellem fegyvere,
A mely fentartja már e nemzetet,
Igy szól az irás igaz embere,
Hogy ezen lángolt, hazaszeretet!
De hol a szellem nagy munkája ma:
Közös, szent munka, — ne mizet, a te munkád?
Csak egy-két lant busongó dallama . . .
S egy-két páncs . . . a többi mind hazugság!

A többi mind, hajh! mind csak majmolás.
Rát majmolás: irás, dal és beszéd.
Szűz arcupírnál szebb a külföldi máz:
Magyar erkölcsnél máz erkölcsiség.
A többi mind hajh! mind csak vetkezés:
Levetkezés a nemzetiségnek;
— A sarbantyú már rég elvetve, és
Ne vesszen ki a hegy-hajja ének? . . .

Ós Athenének van Homerója, van
Ós Róma nyelvén zeng Horác dala.
S Petőfi lelke lángnyelvűn
Van a világnak egy új csillaga.
Da hol a hellen és hol a latin?
Megtaláltak ők. Meghalt bennük a nemzet.
Nyelvök nem él a népek ajkain.
Megérdemelték: reuegátkep' veszték.

Nem egy-két név, de milliók neve!
Nem egy-két sugár: a nap kell nekünk!
Igy fejtik ki az élet ereje:
Nep milliók közt így lesz életünk!
Oh ebredj, régi hazaszeretet!
Ehresszenek az ósök diadalmi . . .
S ebressz fel a nagy nemzetérdeket:
Magyarként élni: szólni, tenni, — s halni!

Dömötör Pál.

Szomorú Pista.

— Elbeszélés —

GUBICZA LAJOS 161.

I.

Nincs párja a pusztán született magyar parasztleánynek. Már pedig Vági Pista sem német vagy talián kényerén nőtt fel egész a bajszszerkenésig, mert ő is pusztán született, fűzfői pusztán a Balaton mellett. Szép száll legény volt ő, serdülő fekete bajusz, naptól barna arcz, izmos testalkattal és ragyogó fekete szemekkel, melyekkel annyi nyugtalanságot szerzett a fiatal lánykák szívében, hogy a jó Isten a megmondhatója. De ő neki is volt egy nagy bibája, az, hogy mindig szomorodott, miért a környéken „szomorú Pistának” nevezték. Még most is ott van kunyhója három szomorú fűz árnyékában a Balaton mellett, hol nyáron át tartózkodni és furulyázni szokott. Ott furulyázta azokat a bús magyar nótákat, melyek majd az epedő és hű szerelem lágy szavaival altatják el a lelket, majd a fájdalom szilaj kezeivel hangolják fel a szív hurjait egész a megrepedésig. Ismétlik is a vidéken furulyájának fájdalmas hangjait. Midőn megcsendült az az esti szellő szét-hordozá a vidéken, virágos kertjeikbe menének a környék hajadonai s csengő hanggal énekelték utána a dal szövegét.

S úgy dobogott piczi szivecskéjük az éneklés alatt, mintha keblén pihennének s szerelmek szavait hallanák annak, ki elhallgattatja furulyájával az éneklő csalogányt s szerelmet gyulaszt annyi szűz kebelben.

Ha végre megszűnt szólni a furulya, könnyes szemekkel keresték fel tiszta nyoszoláikat, hol édes gondolatok közt leptek meg őket a boldogító álom.

II.

Vasárnap van. Már elhangzott a második herangszó s gyülekezni kezdének Keneze hívei a templom előtti térségre, melynek egyik oldalán a lányok, másik oldalán a legények várták a beharangszót. Élénk képet nyújtott a fiatal lánykák tarka csoportozata, melynek közepén szép nyulánk termető leánya állott.

Olyan résztvevőleg, oly sajnálkozva nyugtatták rajta fiatal barátinói szemöket, mert tán soha sem látták szenvedő anygalt, bánatos arczot. Pedig előttük horvadt el e szép fiatal virág, előttük tonnyadtak el arczának rózsái s előttük veszték el fekete szemei ragyogó fényeket. Oly féltéken, oly tartózkodva állott barátinói között szép halvány arczán a titkos, emésztő bánat nyommaival s piczi szívében a legigazabb eszmé nyi szerelemmel, attól félve, hogy kiolvassák bágyadt fényt szemeiből titkos hervadásának okát.

Pedig hiába titkolta azt szegényke; tudták azok jól, hogy miért fogy napról napra s mért közeledik a sir felé.

— Ne szomorodjál kedves Juliskám, szőlt hozzá a szőke Lidika, hisz ez előbb-utóbb a sirba visz. Arczod oly halavány, mintha a sirból jöttél volna fel kísérteni. Pedig oly szép, oly bájos voltál. Majd a szívem reped meg bánatomban, mikor látlak

szenvedő arczoddal s önkénytelen az jut eszemben . . . . .

— Hogy meghalok, nemde? választott csengő hangjával Juliska. Érzem én azt, hogy nem sokáig rágódik szívemen a bú, s bár ma volna a nap, melyen megszűnnének szenvedéseim. Ne sajnálj kedves Liduskám, hiszen oly nagyon, oly igen nagyon szeretnék meghalni, mert tudom, hogy nem vár reám az életben semmi öröm.

— Istenem, kezdj újra Lidi, hisz oly fiatal s oly szép vagy, mégis sirba vágjöl? nem vársz a jövőből semmit? Várj és vizsgálódjál. Az idő, mely a legjobb orvosság, mely a legmélyebb sebet is behegeszti, mért nem hozhatna balzsamot a te szívedre is. De mond csak kedves szenvedő anygalom, mi oka szomorúságodnak?

— Oh! ha háromszáz esztendeig tartana is szenvedésem, és boldogságom azon egy szónak kimondásától függne, hogy mi okozza boldogtalanságomat, még akkor sem mondanám meg.

— Szegény balga teremts te, minek titkolod, hisz rég tudjuk mi azt, hogy „szomorú” Pistát szereted.

Juliska arczát a kimondott szavakra majd gyengéd pir árnyékolá, majd az előbbinél haloványabb színt ölte.

— Nem — nem — az nem igaz — rebegé elhaló hangon, szeméit az égremelve, mintha angyalokat várna, hogy felvigyék dicsőült körükbe, megszüntetve iszonyu fájdalomát, — rágalom! — jaj Istenem meg kell halnom . . . . .

— Bács-Bodrogh vármegyének ápril 5-én tartott közgyűlésén Dr. Molnár István Lajos zombori tanár és m. biz. tag a következő indítványt tette: Méltóságos Főispán ur! Tekintetes Megyei Bizottság! Bács-Bodrogh vármegye egyáltalán nincs annyira bővében a nagy embereknek, hogy elfeledhesse azon fiait, kik a magyar nemzet és így közvetve e megye érdekei körül bármely irányban országos érdemeket szereztek. Annál kevésbé volna tehát méltányos, hogy elhunyt után ne tisztelje emléket azon kevés dicső szülőteinek, akik életük minden pillanatát, szívük egész melegét, elméjük teljes bizalmát a szép, jó és igaz eszmék szolgálatának szentelték. Ilyen férfiú volt **Tóth Kálmán**. Nevéről szóljak-e többet? Hiszen iskolás gyermekeink az ő verseiből tanulnak hazafiságot; hajadonaink az ő gondolataival dalolják első homályos érzelmeiket; intőző férfaink közül számosan személyes barátai voltak; e megye egyeteme pedig, mint a saját fiából méltán tulajdonit magának osztályrészül egypár szírmot az ő költői koszorúiból. Eunélfogva csak önmagát becsüli meg, ha megbecsüli őt, ki e megyének hírnevét, országos becsületet szerzett. Baja városát, mint a költő szülőhelyét illeti ugyan első sorban ama szerencse, hogy nagy fiának emléket állandó buzditás és elismerés tárgyál szemmel láthatólag is megörökölte; de Bajához való politikai és erkölcsi viszonyánál fogva Bács-Bodrogh megye közönsége sem vonhatja ki magát azon kegyelethes köteletség teljesítése alól, hogy a saját édes vérének szerte magasztalt érdemeit ott nyilvánosan megörökíteni segítse. Nem teheti ezt megyénk jelen erkölcsi testülete már csak azért sem, mert tudja, hogy a multia szólólag kiadott közéleti buzditás szokott hatni mindazokra, kik nemes ihletükben a közhaladás ügyét bármely téren önzetlenül szolgálják. Baja városában évenként legalább százezer főre rugó megyebeli ember megfordul, és lehetetlen, hogy ha a hazaszeretet családi öröm népszabadság mézes ajku dalnokát ott maga felé mosolyogni látja — lehetetlen mondom; hogy ne ébredjen föl lelkében legalább egy szikrája annak az oltatlan lángnak, mely Tóth Kálmán egész lényén, műveinek minden során átlóg. A világtörténet összes művelt nemzetét a görögöktől le korunkig, jellemzi az a közvélemény, hogy felmagasztalták önmagukat nagy férfiak

emlékének kitüntetésében. Pausanias legalább harmincz ezer szoborról jegyez föl adatokat; Bácska felét teszi ki Görögországnak és — egyetlen emlékjele sincs, mely a némaság megható nyelvében buzditaná az utókor, hogy bármily szegődött bérnél dicsőbb jutalom: az örök időkre való közmegtisztelés. Tehát csak a világtörténelemben nevezdékől nevezdékre átszálló erkölcsi kötelezettséget teljesítjük, ha leröjök a hála és kegyelet megszolgált adóját országunk és megyénk jelszavának; ha megmutatjuk a jövő ivadéknak: minő ítéletet mondottunk mi és kívánunk mindenha mondatni azok fölött, akik művelődésünk, haladásunk, hírnevünk égen üstökös csillagok fényével ragyogtak. Ezekhez képest vagyok bátor azt indítványozni: mondja ki Bács-Bodrogh megye egyetemének jelen bizottsága azt, hogy a Baján felállítandó **Tóth Kálmán** — szobor ügyét a saját méltóságának és boldogult nagy szülőtte hazafiúi, megköltői érdemeinek megfelelően, ugy erkölcsileg, mint anyagiilag támogatni hajlandó.

Ezen indítvány éljenzessel fogadtatván, Schmausz alispán sajnálkozik affelet, hogy ily czélu rendelkezési alap hiába nem kénytelen lesz a megye egyetemének lelkesen kijelentett akaratához képest gyűjtő ivatek becsájtanisz és a közadakozáshoz fordulva, a megyétől telő erkölcsi támogatás egész erejével oda hatni, hogy **Tóth Kálmán** szobrára a költő anyamegyéje tekintélyes összeget adjon össze. Egyuttal indítványozza, hogy a fenti kegyelethes megemlékezés értelmében a költő emléke jegyzőkönyvileg is megörökíttessék.

Egy-két szó a „Visszhang-ra.“

A „Baja“ 13-ik számában megjelent „Visszhang“-ban a sorok írója jónak látta hevenyében kijelenteni, miszerint „*tollharczba csak azért ereszkedik, hogy legalább néhány kis karczolat ejtsen rajtam*“ s hamarjában hozzátesszi még

— Az Istenért Juliskám, térj magadhoz és bocsáss meg; de lásd én szívenem hordozom boldogságot és meg akartak menteni.

— Te — megmenteni . . . hogyan?

— Beszélek Pistával, megmondom neki, hogy szereted s nem mered bevallani szerelmedet; tudom, ő is szeret, hisz oly sóvárgva nyugtatja rajtad szemét a templomban, mintha, ha te volna magad az oltár feletti szűz Mária élő alakban s hozzá küldené imáit. Kimegyek hozzá ma oda a tanyaára és megmondom neki mindent. Ha van szíve, ugy részvetet kell éreznie irántad titkos bánatod miatt.

— Ne fáraszd magad kedvesem, hiszen részvéte az én bajomat meg nem gyógyíthatja. Szerelm kell nekem végtelen, végtelenebb az örökkévalóságnál, nagyobb a mindenségénél, tisztább, igazabb és hibéb az anyagokénál, olyan mint az enyém. Oh! mi édes volna a halál; ti eljőnétek hozzám, felöltöztetnétek hófehér ruhába, fehér koporsóba tennétek, mit feldiszenétek a legszebb virágokkal. Fehér ruhás lányok vinnék koporsómat; szíromat rózsákkal és lilimokkal ültetnétek be és eljőnétek öket öntözni, hogy el ne hervadjanak oly fiatalon, mint a kinek sirját ékesítik. És ha ő is eljönne síromhoz, leszállana hozzá lelke a menyországból, körül lengené őt játszó szép hosszú hajával és akkor súgna meg neki azt, a mit élve én nem mondhatam neki, hogy szerettem, hogy ő érte haltam meg . . .

A végzavakat már alig érthetőn rebegte s túlvilági boldogságról megdicsőült arcczal, minő csak az angyaloké lehet, **Lidika** karjába hanyatlott.

— Térj magadhoz és üzd ki agyadóból az ily gondolatokat, a mik csak nagyobbított fájdalmadat. Pista szeret; de ha nem szeretne is, látva szenvedő arczod, melyen a viruló rózsákat a hervadó lilium váltotta fel, nem szeretni, de imádni fog, hisz ily önfeláldozó szerelem imádásra méltó. De nini, éppen itt jön Pista lóháton; csodáitam volna is elmaradását, mert minden Vasárnap beszokott jónni a szent misére.

Nyalka legény is ő, még az én szíven is hevesebben dobog a szokottnál, ha rá nézek, pedig az aczélözva van a fájdalomtól.

III.

A Balaton felől gyolcsigatás paraszt legény vágatott szép szürke paripán a templom felé, s midőn közel ért, villámgyorsan pattant le a természetes nyeregéből s lovát egy akáczhoz kötve a legényekhez sietett.

A lovas „szomorú Pista“ volt, az uraság csikós bojtárja. Rozmaringos pörge kalappa alól sűrű gesztenyeszín haj hullott hófehér ingére, melynek eleje szép virágalkokkal volt tarkán kivarrva; napsütött barna arca borúsán látszott a búbanát szülte örökös komolyságtól; ajkának majd gunyoros, majd szánó mosolya meghazudtolta a fekete szeméből sugárzó, gondtalan, könnyed életet s

azt is, hogy „*az igazat megvallva, egyenletlen a harcz s én könnyű szíremmel legyőztem.*“

Köztudomáslag a higgadtan, gondolkozó fő mind a köz életben, mind a nyilvánosság előtt különbséget szokott tenni a személy és dolog, a beszélő és szavai között, az állításokat érvekkel, bizonyításokkal iparkodik ellensúlyozni, gyengíteni vagy megsemmisíteni, de mindig a személy érintése nélkül. Nem így a „Visszhang“ írója. Ő ünnepelesen kijelenti, hogy „*karczolni*“ akar. No de azért nem tesz az semmit.

Régi dolog az már, hogy a nyilvánosság elé lépőnek, az irás-olvasáson kívül egyéb képességeikkel is kell bírni. És most lássuk a legyőzetést.

Nekem büntül rovatott fel az, hogy a polgári iskoláról hallgattam. Hallgatásom oda magyaráztatik, hogy kerülő uton akartam belekötni az iskolába. Hát — kérem — az igaz, hogy én hallgattam, de nem azért, a hova hallgatásom magyaráztatik, mert hiszen a „belekötésnél“ van nekem egyéb és okosabb tudomány is, hanem azért, mert sem nekem, sem másnak a polgári iskoláról nevével egyéb ismerete nincs. Már pedig azt talán méltóztattik megengedni, hogy nem elég az üdvösségre csak a falra felpingálni a polgári iskola szót, hanem — szerény nézetem szerint — azt kívánna az iskola jó hírneve, — azt kívánna a közönség érdeke, hogy az iskola bel-élete, szervezete, mert hisz az iskola köz-ügy, mindenki előtt ismeretes legyen. És mikor az iskola létezésére vonatkozó figyelemzés után mind az iskola, mind a közönség érdekében azt óhajtom, hogy az iskola bel-élete, szervezete nyilvánosság elé hozassék, hogy annak, eddig még nyilvánosság elé nem került bel-életéből mindenki — s megengedem, hogy elismerő — meggyőződést szerezhesen, akkor azt felelni: „*felvilágosításokat nem adhatunk, mert — nem akarunk, sem a beszédre, sem a beszélőre rá se hederítettik — előttem eddig még nem ismert szörnyszülött logika, mely kedves kis csemetét a „Visszhang“ elején kiállt sokáig vajadás szülhetett, mint: hogy, az eget! Itt azután már valóban el lehet mondani, hogy valami „lappang bokrodnak mögötte.*“

És kérem ez a fitymáló hang, nem fitymálása-e nem csekélységemnek, de a közönségnek, melyér: az iskola fennáll, s melynek érdekében fekszik az iskola

inkább szomorú, bánatos kedélyre engedtek következtetni.

— Jó reggelt legények, üdvözlé barátait, úgy látszik nem felejtétek el, hogy szent Heverdel napja van, mert korán kinyaltatok magatokat s hamar elfoglaltatok a kacsintgatásra alkalmas helyet.

— Adj Isten neked is Istók, mond egy hetyke legény, jer közbéink, hogy te is kacsintgathass Juliskával, ki mindig haloványabbnak és soványabbnak látszik, no de azért oly szép, hogy nem találnátok párját Kenese közeleiben. Nem tudod hervadása okát?

— Hogy tudnám én Jancsi, nem vespremi káptalan az én fejem, hogy azt is tudjam, kinek miért és kire fáj a szíve. — Talán közületek valaki elrabolta a szívet s most azután bántódk; szó ami szó, nem bánám, ha én tartanám fogva szívecskéjét, még a magamét is odaadnám érte cserébe.

— Nagy kutya vagy te Pista, úgy teszed magad, mintha nem is tudnád, hogy te utatad bolondul Juliska.

— Én utánam — hebegé Pista megütököze, az lehetetlen, én csak nem ment el az esze, hogy ilyen ágról szakadba bolonduljon, kinek ostora, tarisznája és furulyáján kívül csak Isten van meg jó egészsége, még a paripám is a ménésből szakított ki; ha megyek valahová; ő pedig bíró leánya szép és gazdag.

— Már pedig az szerelmes beléd, nekem Bökém mondta a mult este, mikor nála voltam megkérni a „czviki-pusztit,“ mivel

felől teljes ismerettel lenni? A közönséget, annak véleményét csak az fitymálhatja, ki Salamon bölcsességét, Sámson erejét és Dávid vitézségét saját személyében összpontosulva véli.

És most sietek mindjárt annak kijelentésével, hogy a tanfelügyelő tisztelt nevével ide keverni illetlenségnek tartom, s különben is, ha az iskola ellen nem nyilatkozott, abból épen nem következik az, hogy tehát az iskola mellett helyeslél áll; mert, nagyon feletem az élelmes eszű czikkekzöről, hogy a nyilvánított helyeslés az alkalommal bőven kiaknázta volna. Vagy tán a tanfelügyelőség csak azért hozott szöba, hogy mint a gyermekek egymás között szoktak tenni: „Megállj: majd megmondom a tanító bacinak mit beszélsz!“ rám néve is álljon s elnémtassam? Ohó! nem ugy verik a cziginyt, ezt nem ismerhetem el könnyű szíremmel való legyőzetésnek!

Ha valamikor, úgy bizonynyal most, a döntő, legyőző érvül szolgáló ada ok megtagadása után méltán lehetnek aggasztó kérdéyek a közönségnél az emlegetett polg. iskola jól szervezése iránt. S majd ha Baján akár a hitközségnél, akár a város által felállított egy ugy szervezett polg. iskola leend saját czéljához képest, mint a minő a helybeli tanítóképezde mint ilyen intézet: akkor aztán nem kell sem jól szervezett polg. iskola felállítását sürgetni, sem sugdosni, sem pedig az iskola védelmezése végett tollharczba ereszkedni. A jól szervezett, de a közönség előtt beléletileg is jól ismert iskola létezését tudni fogja ország-világ!

Az „urban elhunyt“ polgári iskolát illetőleg tartozom annak kijelentésével az igazsággal egyezőleg, hogy az nem megszüntetett, hanem megszünt, mert a tanulók oly kevés számban jelentkeztek, hogy több osztályokat felállítani nem lehetett, a csekély számú tanulókat csakis elég magas tandij mellett lehetett tanítani s még így is, az ott működött hat tan-erő hozta az áldozatot, mert dolgozott hiven — krajczáróként! Az itteni viszonyok szerint a magas tandij ellensége, sőt nyomora az iskolának s ép azért kellene egy városi olyan polgári iskola, hol a tandijakra suly alig van feltette s hol a magas tandij nem szolgál akadályul — a jobbára szegény sorsu tanulók kiképezetésénél. És midőn beismerem, hogy magas tandijak tenge-

még a fonóba maradt adósom; pedig ő nem szokott nekem hazudni, de nem is kéne más, minthogy hazudnék, tudom . . .

Nem folytatta tovább, mindnyájokat megrettentette Pista sáppadt, halványasága, ki földre szegezett szemmel, kezét forró, izzadt homlokához szoritva, mintha magához beszélné, lassú kétködő hangon faldoklá:

— Nem, nem lehet, nem igaz — oh a boldok! s ezzel kiszakította magát a legények közül, rohanna szaladt paripájához elszakította a kötőféket, melyly lova a fáho volt kötve, hátára ugrott s szélesbeséggel vágatott vissza a pusztába.

Szegény Pista! kezébe adták a gyógyszert, mely örökre meggyógyítja bús, fájdalmas kedélyét; ki tárták előtte a menyország kapuját, felfoldozta egy szép, ártatlan, szűz leányka szerelmét, kit ő is nagyon, végtelenül, de remény nélkül, titokban szeretett; boldog lehetett volna, boldogítva Juliskáját, ki oly igazán szerette; részese lehetett volna ama nagy menyői boldogságnak, melyet csak két, igazán szerető szív érez a boldog ölekezés, vagy az első csók pillanatában; oly két lény, kik az első látás óta tisztán, önzék és remény nélkül szeretik egymást, s kiknek szerelmök oly mély, oly forró, hogy halálos bánék, szentségtörésnek tartanák azt ajukra néve tudatni szívök bálványával, hiszen ott ég az búvós lángjával, igéző sugarakat szórva, mindkettő szemében, ott ragyog mindkettő arczán, — ott mosolyog mindkettő ajakán. Szegény Pista! ő nem hitte, nem hibette, hogy szeretné az, ki

tői az iskolának, tán betetszik látni, hogy: „Fű kizöldül ó sirhanton”-féle idézet nem állhat, mert hisz az „urban elhunyt” polgári iskolát ismét életre hozni — az átelt tapasztalatok után — merő döresség lenne. Egy majd a jövőben valamikor felállítandó polg. iskolánál történhető alkalmazásra pedig már most számítani, nagyon korai és nevet-seges dolognak tartatik általam.

Hogy aztán még is „magán érdek-beszólással” tiszteltetem meg, azon — a nyiltan bevallott „karcolási” szándék kifejezése után — nincs mit csodálko-znom.

A „Viszhang”-ban megemlített „írótáblakra”, — a dicsőn hangoztatott „bokros érdemekre”, — egy-két, — mely intelligenciáról tanuskodó — vas-tag kifejezésre, mivel azok nagy részben csak képzések s világosan mitse monda-nak, nincs mit válaszolnom, annyit azon-ban még is megemlítek, hogy ezek elég bizonyítékai annak, hogy közülünk ki szereti a kerülő utakat!

És most részemről befejezem mon-dandómat és ismét „hallgatni” fogok, az olvasó közönség bölcs ítéletére biza elfogulatlanul való megítélését nemcsak az én — a „Viszhang” írójánál mely megítélésüül szolgált — hallgatásom helyessége, vagy helytelenségének, de egyúttal annak is, hogy a „Viszhang” csekélységem összekarcolása, vagy leg-nyözsése, valamint a kérdések iskolának előnye, vagy hátrányára szolgált legyen-e, vagy sem?*

B.

Különfélék.

Tóth Kálmán szobra javára husvétheti megtartandó hangverseny be-lepti jegyeit és pedig: ülboly 2 trt, álló helyet — hová a karzat is számítatik — 1 forintban állapította meg az ünnepélyt ren-dező bizottság. — Az érdeklődést tekintve, a kegyeletlen célra szép összeg fog maradni. — Megemlítyük továbbá, hogy Odry Lehel és Allaga Géza nrak a nemzeti színház tag-

* Megjegyzésül annyit, hogy a vitaközö fele- nek tehetségei, különösen szakértelmük, minden-esetre jó és kiváló szolgálatot nyújthatnak a város iskola-ügyének javára, s igen hízelgő lenne rem-néve, ha ezután is a nyilvánosság terén, ismereteik- kel a jó ügy javára felszólalának, de szerintem a személyes kérdések épen annyit rontanak, mennyi a korhadó épület javítására pótolható. Szerk.

neki már gyermekkori szeméfnye, ifjúkori eszményképe és első szerelme volt. Szerette ő Juliskát még gyermekora óta, de nem nyilvánít senki e őt; szívbe volt az te-metve, szívének legtitkosabb részébe, elfődvé, eltakarva egy nagy, óriási akadályllyal, a — reménytelenséggel. E reménytelen szerelmem hintette szívbe a búskomorság és örökös fájdalom magvait, ez csalta ki furulyájából az igéző hangokat. Szerelmem, edes, forró szerelmem hangjai voltak azok, azért gyu-lasztottak annyi szivet szerelmemre. — Tán, hogy remény nélkül szeretett, hogy nem remélte Juliska viszont szerelmét és birhatá-sát, azért nem hitte, hogy szereti őt. Kifür-kézhettek a szív rejtkei, átlátszatlan fátyol fedi a szerelmes szív titkait. — Nem hitt! nem akart hinni, hanem elszaladt a boldogság elől, boldogtalanná téve önmagá- val kedvesét is.

— Szent Isten! vajjon mi baja lett Pistának, mért távozott oly hirtelen; oh szóljatok! — Kérdez meg Lidikám Tóth Ferkótl, ő vele beszélgetett. Így szól Julis-ka, Pistát távoznai látván, kinek minden mozdulatát figyelemmel kísérte, Lidizhe.

— Megyek, aranyos Juliskám, csak ne nyugtatkozdjál, de indulásában meggátolta a harmadik harangszó, mely a mise kezde-tét jelentette és ők is a templomba léptek.

(Vége köv.)

jai a hangversenybeni közreműködésüket megígérték, s hogy Odry Tóth Kálmán nép-dalait és „Jean de Nivelles”-bél egy áriát fog énekelni. — A budapesti művészeket az ünnepélyt rendező bizottság a hajó állo-másnál fogja várni, s itt tartózkodásuk alatt a város vendégei lesznek.

Jankovich Aurél főispán úr ő méltósága a husvétii ünnepeket körünkben fogja tölteni. A főispán úr ugyanis e hó 14-én érkezik Bajára a hol 15-én a köz-igazgatási-bizottság ülésén elnököl: 19-én pedig a részleges tisztújítás alkalmával a közgyűlést vezeti.

Husvét napján tartja ft. Berényi Dániel apát ur első pontificális miséjét. A mult heten magától a bíboros-érséktől nyerte az apátta való megáldást, mely alkalom-mal a méltóságával járó nyakláncz, kereszt és gyűrűvel lett feldiszipve, s egyúttal jogot nyert a főpapi díszruhának használatára is. Mint örömmel értesülünk, tekintettel a gym-nasiumban 16 évi buzgó működése alkalmá- val szerzett érdemére, az apát méltóságá- díj meg a n t e s e n lett neki ő Felsege által adományozva. Szívűből gratulálunk új méltó-ságához!

A bajai nemzeti casino pénteken april 8-án gróf Széchenyi István halála év-forduló napján, a medicsőült emléktét társ- sas vacsorával ünnepelte meg, mely alk- lommal Szondy Mátyás alelnök emlékezett meg a legnagyobb magyarról. A városnak előkelő egyénekből álló közönség fesztelenül és derült hangulatban töltö az estét.

Tetten ért betörők. Jámber Ist- ván, Gyurity Alajos, Trszkity Antal és Ikotics János ismert betörő tolvajok a hus-vét közeledtével holmi sonka és füstölt hust szerzendő, péntekre virradó éjjelen Jelenics hentes házába behatolva már az ablakot is betörték, midőn a constablerek által tetten értek, üldözés közben azután sikerült őket megcsipni, kihallgatásuk alkalmával több rendbeli hambár feltörést ismertek be neve-zetesen azt, hogy a mult hét szombatján a nagy-utca legutolsó házánál levő hambárt is ők törték fel több társaikkal, kik szintén most a bajai kir. járásbírószág börtönében várják tettük megérdemelt büntetését.

Színházi hír. A mult heten Csóka Sándor színházgató társulatával Csillag Ter- ez kisasszony a budapesti nemzeti színház tag- ja vendég-szerepelt. A kisasszony 4 darabban lépett fel; egyúttal megemlítyük, hogy a színházhatodfél hónapitelté után 11-én indul Zomborba e szerint az utolsó előadás ma leend.

A mult év december 27-én Baján elkövetett rablói ylkosság tettese Decsy Jó-zsef közhuzsár fölött — mint illetékes hely- ről értesülünk — a pécsi cs. kir. hadbírószág tegnap mondta ki az ítéletet. — Az er-de-ményt annak idején közölni fogjuk.

Zomborban nagyban folyinak a készülétek egy hangversenyre, melynek tisz-tajóvedelme koszorús költőnk Tóth Kálmán-nak Baján emelendő emlékszobra javára fog fordítatni. — Bács-Bodroghmege e tárgybani határozatát lapunk más helyén közöljük.

Választás. A baja-vidéki iparos- osztály ma délután 2 órakor a városház ter-mében iparkamarai képviselőtt fog választani. — Mint az előzetes mozgalomból kivenni lehetett, az iparoság zöme H ü t t l E d e ur óhajta képviselőjének. Mi csak gratu-lálni tudunk az iparosság helyes kívánsá- ához, s őszinte óhajunkat fejezzük ki, midőn azt hangoztatjuk: éljen a tisztelt jelölt, ki városunknak egyik legtekintélyesebb polgára s nagyiparosa.

Időjárásunk a folytonos esőzés miatt valóban kétségbejéttő; — az utak jár-hatlanok lévén, — a szomszéd falvakból a behozatal teljesen szünetel. — Mint halljuk a kiscsávolyi városrészben alig van ház, melynek pinczéje tele ne lenne vízzel, — a kerti munka — az ugynevezett „Livodán” meg sem kezdhetett, miután egy áso nyom-nyira víz fel, sőt a szőlők kitarakása sem eszkozhethet, az okból, mert a barázdák vízzel teltek. — A vetések jó része sárgul, mi kétségkivül nem a leendő jó termés jele.

A szekszárdi dalárda — mint a „Szekszárd és vidéke” közli, kirándulást tervez Bajára.

Hirdetés. A III. és IV. oszt. ke-reseti-, egy tőkekamat- és járadék-adó ki-vetése tárgyában elkészült javaslati lajstro-

mok a főszámvérői hivatalban köz-szemlére kitéve lévén, mindenkinek szabadságában áll azokat ugy magára, mint másokra nézve javaslatba hozott adók tekintetében megte-kiutni és észrevételeiket a kivetés megá-lapítása tárgyában működő bizottság előtt érvényesíteni. Egyszersmind értesítettik a közönség, hogy ezen bizottság előtt a tár-gyafás az adó kötelezettek nézve kövekező sorrendben fog felvételni u. m :

1881. ápril hó 19-én. Alkuszok, arany- és ezüst művesek, asztalosok és bádogosok (1—52). Ápril hó 20-án. Bábák, kir. bíró-sági végrehajtok, biztosítási ügynökök, bog-nárok, bor- és pálinka-kereskedők, borbé-lyok és fodrászok (53—93). Ápril hó 21-én. Bőrkereskedők, timárok és vargák, butor-kereskedők, érczokoporsó és halotti tárgy áru-lók, cipészek, czukrárszok és eselészerek (94—123). Ápril hó 22-én. Cserép-, téglá- és mesz-égetők, dohány-tőzsérek és lottó-gyűjtők, cezetfőzők, esernyő-készítők és esz-tergályosok (125—149) és (194—200). Ápril hó 23-án. Csizmadiák, (150—180) divat-pi-pere, dísz műáru és pamut kereskedők (181—193). Ápril hó 26-án. Építők, ácsok, fara-gók, kőművesek, hajó és malom-építők, superék (201—217) tűzifa, deszka, épület- és szerzőmfa-kereskedők (218—234). Ápril 27-én. Fekaszok és ényárulok (235—245) festők, mázólok és fényképezők (246—255) fésűsök (256—257) fürdőtulajdonosok (354—355). Ápril hó 28-án. Földbérlok, egyéb-nemű bérlok és vállalkozók (258—353).

(Folytatjuk.)

Kelt Baján, 1881. ápril hó 2-án.

Polgármester hivatalos távollétében:

ALLAGA IMRE,

főjegyző.

Beküldetett. Dr. Batizfalvy Sándor budapesti test egyeneszeti és orvos-sebészeti magángyógyintézetének XXII-ik évi kimu-tatása, mely szerint az intézet segélyét a mult évben 590 köztük főleg Bács me-gyéből vette igénybe. Megemlítyük, hogy a teljes ellátás havonként 100—122 frtba ke-rül, — s hogy az intézetben minden meg-történik és figyelmen kívül misem hagyatik, mi az orvosi adomány mai fejlődése mellett emberileg lehetséges.

Baja, 1881. ápril hó 6.

Valahára! Ippen most gyöttem haza, Bajába, nagyon jó uton gyöttem, a csávolyi uton gyöttem, s mikor a csávolyi határból kigyöttem, mingyár tultam, hogy Baja hatá-rába gyöttem, még szegény pára lovaím is megátak, sehogyse akartak tovább gyünni, fohászkoztak, hogy űk szoktak, kifűjták min-denuntalan magukat abba a nagy örömbé, hogy baza gyöttünk.

Hijában, mindenütt jó, de legjobb ott-hon. — Mikó arra a jó útra gyöttem, hol szegény páráim nem akartak, vagy nem bir-tak gyünni, mán alig vártam, hogy apró ki-csinyeinnél legyek, s mikó oda gyöttünk, hogy páráim nem basatak a sárbó, s űk akartak sietnyi a jászolból, mán nékem nem vót ojan sietős baza jutni, mert a sorompó-tól a házig minden kerékfordulatná kinyil-lojt a bicsakom, s ha számát nagyon szoro-san össze nem csukom, mind a 36 fogamat mint a pattogott kukoriczát kalapomba hoztam vóna haza csemetéimhöl.

Nagy vergódesre haza gyöttem, a mámi szőpen borleveset adott, utána jó paprikást, a kis két liter-itce sillert benyakaval ledűtem alunni.

Aztat ámodtam, hogy Bajai országoton muszájbul kell járni, elmentem mindenik so-rompó felé, mindenütt még kimentem a szom-széd határig, ugyanazon tapasztalatot szet-tem, még ott is, hol nincs határkí, az útnak mivoltából tultam, hogy eddig van a bajai határ.

Azér is olyan jó itthun, mert el se igen lehet menni. De jó vót, hogy fölbredtem!

Mongya a mámi:

Mán egy hete, hogy ementé, nem is esik nagyon, nézd meg apjuk a várost, sok az újítás benne.

Csakugyan, kimentem, hát mikó a pi-aczra gyöttem, a guta majd meg ütött ijed-temben, dörzsöttem annyira a szememet, hogy azt hittem, megint eső esik, de bizony csak könyeztem örömbem.

Hát hogy is ne, ott a piac közepin négy nagy szál fenyő emelkedik az égbe, várja a májusfát begyibe, hogy akkor árnyé-kába csinája Frankenburg azon szt szobrot, kit tán 3 esztendőve előbb elbontott, mer azt mondták ledűl, pedig alig tulta szét hor-datni. No! gondotam, ha annyi időre meg-csinája, hogy mennyi alatt lerontatta, ipen a ránk gyűvő szókó esztendőbe érünk.

Mikó így bámvá gondókoztam, s mán magam előtt láttam Baját, mint nagy várost, egyszé csak egy pajtásom szólit meg, ő is csudákozott, s mikó emondtam neki, mit gondolok, aztat mondta, bír igaz pajtás, mán 11 óraker éjje a lámpásokat se ójtatják e, arra csak addig vót szükség, még sötét vót mint a pokolba, de most már új hód sít. lesz világ elég, lámpás is, meg hód is.

Alig hogy erre megvótam, hát látom, hogy a városháza előtt is kész az a hires áru csarnyok. Aj de szép, aj de remek, ugyan kár, hogy nem irták rája, mint a szabadkai szállodára, hogy épült Baján, mert Isten uce azó hinné az ember, hogy a vi-lágkiállítás valamelyik helyérű hozták ide, s ott első díjat kaptak, most a fölállító Baján akar érdemkeresztet érte.

Való disse lesz ez a városnak, soha ijeu pompás csarnyokot, pedig nem is régen montá a kögyűlésen, hogy miken szép áru-csarnyokot emelnek, s mán ott diszlik.

Lesz abba minden, ember, állat, növény, de szép lesz majd akkó.

Hát még ha a meleg napok begyün-nek, mikó arra lehet sétányi, lesz ám gyö-nyörűség nem csak a szömre, hanem az órra is.

Hálistennek én erős ember vagyok, nem várom az üdőt, hogy fűrdőbe menjek, de ha köllene is menni, most nem mennék. Jó lesz, ha a szerkesztő ur fölölítást ád ki azon uraknak, kik ezt a műemléket oda-rakatták, hogy űk se menjenek el fűrdőbe, huzzanak oda a piacra sátorot, ott pompás lesz az élet, egyfelű a kristály tiszta sugo-vicez azontúl a fákkal tele vót erdő, másfelű még ez a bazár, pompás levegőt fognak anni, s lesz mulatság is, akárhányszó guggoló alakok fejüket két térdük közé fogva strucz madarat zavarzolnak, maj ha hirtelen kon-stradlé zavarja meg az előadást, akkó lesz ám sok ingyenes nevetés.

Oztán úgy hallom, hogy nem muszáj jakást kivenni annak, ki spórolni akar, csak azt muszáj akkó mondani, hogy most majd építenek egy házat, aztat megváróm, nincs ugyan hozzá jussom, az se bizonyos, hogy én kivesszem, mert más is kiveheti, de most a jó üdő gyűn, lehet sátorba lakni, nem kő sok házbérűt fizetni, csak mibe a bódé áren-dája kerül. — Ez is új szokás, de jó szokás, mert takarékos. Ne haragudyon meg rám a szerkesztő úr, hogy ilyen hosszú levelet kűt-tem, de muszáj az örömmek belülem kigyünni s miután szeretek írnyi, megpróbátam, hogy kiteszik-e az újságba, majd akkó többszó irok.

Tisztelem a szerkesztő urat.

r. l.

*) Viszontlításig!

Szerk.

Nyilt tér.*

MATTONI-féle

BUDAI KIRÁLY

RESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás. Hunyady Mátyás-forrás, Szt.-István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

Mattoni és Wlle, Budapest

Kapitány minden gyógyszertartásban és savanyvíz-kereskedésben.

* E rovat alatt közlöltekért nem vállal fele-lőséget a szerk.

Közgazdaság.

A debreczeni ipar-műkiállítás iránt — mint értesülünk — országserzte már is nagy érdeklődés mutatkozik; e kiállítás mely főleg az ifjú iparosok munkaképességéről, szorgalmáról van hivatva tanúbizonyságot tenni, meg is érdemi, hogy az iparos-osztály által melegen karoltassék fel. — Az önálló iparosok köréből is már számosan közreműködnek a kiállítás sikerülése tekintetében minél fogva csak örömmel adhatunk kifejezésül, hogy a munkas osztálynak újabb alkalma nyílik bebizonyíthatni, miszerint képesség és szorgalom nála nem hiányzanak. A magunk részéről újabb is felhívjuk városunk és környékének minden rendű iparosát hogy igyekezzenek e kiállításban minél számban résztvenni. A debreczeni ipar-műkiállítás határnapjai következők: bejelentések elfogadtnak 1881. július 1-éig. — A tárgyak beküldendők július 20-tól augusztus 10-éig. Megnyitás augusztus 20-án. Miután a megnyitáshoz minden ügybarátunk elegendő ideje lévén a kiállításnak propagandáját csinálni: ajánljuk e nagy fontosságú ügyet a legszélesebb körök valamint egyesek jó indulatába és hazafias pártfogásába.

cs. kir.

Az első
DUNAGÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT
Pósta- és személyszállító hajóinak
MENETRENDJE.

Postahajómenetek:
Bajáról Budapestre: naponta szombat kivételével reg. 4 és fél órakor.
Bajáról Galacra hétán, esztendőnként szombaton reggeli 6 órakor.
Személyszállítóhajómenetek:
Bajáról Budapestre: naponta d. u. 4 1/2 órakor.
Bajáról Mohácsra: este 8

Üzleti tudósítás.

Baján, 1881. április 9-én.

Buza	11.30
Bab	7.-
Zab	5.20
Árpa	6.10
Rozs	9.80
Köles	4.80
Kukoricza	5.10
Az árak 100 kilogr. után.	

Felelős szerkesztő:
CSEBBA FERENC.

Beesületes, törekvő házalók-nak,
kik kisebb városokban és falvakban megfordulnak, jövedelmező
MELLEKKERESÉST
(az üzleti czikk mindenütt keresett) nyújtatik. Megkeresések „J. K. 555. G. L. Daube & Comp. Frankfurt a/M.” cím alatt küldendők.

folyó év Szt-György napjától kiadó.

Bővebb tudósítás nyerhető *Gschöser Lajos* úr lakásán, és a Ferencz-eszterna kikötő-hivatalába.

CSEPLÖGÉPEK

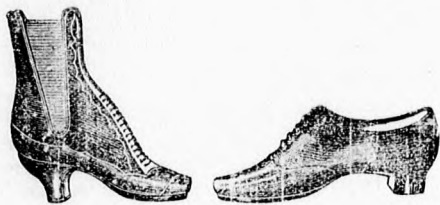
kéz- és gőz-erőre, szalma-rázóval, rosta- és tisztító szerkezettel.

Emelő-csigák

1-4 vonó-erőre, tovább szállíthatóan, olcsó áron, jótállás mellett mint különlegességek gondosan készítettnek.

Dijkosoruzva 86 éremmel (3 Sidney-ből, Australia.)
Ph. Mayfarth és társa Bécs,
Praterstrasse Nr. 66.
Törekvő ügynökök kerestetnek.
Gyár: Frankfurt a/M.

A szeremelei-utczában 65.
szám alatt lévő, Türr Jakab
örökesei tulajdonát képező
lakház

Legolcsóbb és legjobb híru bevásárlási forrás!

Nagyban és kicsiben.

BAUER BÉLA

BUDAPEST, kerepesi-ut 27-ik szám alatt.

Magyar cipő és eszima gyári-raktára.

Ajánlja saját készítményeit a következő áron:

Nők számára:

Urak számára:

Komotezipők ebelasztin vagy bőrből . . .	1.80	Vikszbőr topánok srófozott dupla talppal . . .	4.-
Divatós sétaczipők . . .	2.20	Kecskebőr topánok szimla talppal . . .	4.20
Regatta cipő csatokkal v. füzével finom eberlasztin v. zergebőről . . .	2.80	Regatta vagy párisi félczipő füzve vagy czuggal, viksz borjú vagy zergebőről . . .	3.40
Regatta cipő kecske- vagy borjú bőrből szegezett kettős talppal, rokkoko sarokkal . . .	3.-	Csizmak erős vikszos vagy sárgin bőrből 50-er magas szárral, srófozott dupla talpal . . .	8.80
Eberlasztin czugos topánok 20-er magas vágású ruganyhuzóval, lakk orral, rokkoko sarokkal . . .	3.-	Finom cipők viksz vagy borjú bőrből . . .	2.40
Eberlasztin czugos topánok 20-er magas vágású sziv vagy polonéz alakban, rokkoko sarokkal . . .	3.40	Leány cipők eberlasztin vagy bőrből 1.80 krtól . . .	2.40
Börözgus topánok kecske vagy borjú bőrből Bismark alakban gombokkal, rokkoko sarokkal és szegezett dupla talppal . . .	3.40	Gyermek cipők 50 krtól . . .	1.-

Mikor legnagyobb a szükség legközelebb a segítség.

— Legujabb gyogytudósítás és hálafelirat. —

Magdeburg, 1880.

Az ön Hoff János-féle koncentrált kivonat és maláta sör küldeménye 50 üveggel; 5 kl. maláta csokoládé, és 10 doboz maláta cukorka keblemesen lepelt meg bennünket és új biznysága volt az igazságnak: „Mikor legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség”, feleségem a küldöttet pontosan a rendelvény szerint veszi be mint a gyogyserzt. A hatás meglepő s nyíltan meg kell vallanom, hogy azon határozott előítélet, melyvel előbb minden ilyen fencidésért kivonat iránt viseltetem, egészen elenyészett. Sőt azt is ál lítottam, hogy a ki rendes szabályozott életmód mellett a Hoff János-féle maláta kivonatokát élvezni, könnyen 100 éves kort ér el. Így tehát csak szívem sugalmát követem, hogy ha most mindjárt nem nevében is, ki Önt mint Istent által küldött angyal tekinti, legmelegebb hálámát kifejezem. Sok szót nem használok, mert a hála kifejezésére szegény a nyelv. Jutalmazza önt meg a jó Isten. Addig remélem, hogy a küldött elegendőben ném egézségének teljes helyreállítására. Ha gyenge erőmmel szolgálátán lehetek, tessék fölöttem rendelkezni.

Kérek számomra küldeni 50 üveg maláta-sört; 5 kilo maláta csokoládét; 10 doboz maláta cukorkát.

Kujava I. P. a magdeburgi tüzbiztosító társaság hivatalnoka. A leg több európai fejedelmek udvari szállítójához Hoff János urnak cs. k. tanácsos; a koronás aranyéremkereszt tulajdonosa, magas porosz és német érdemrendek lovagja.

Bécs, gyár: Grabenhof 2, gyári raktár: Stadt. Graben, Bräunerstrasse 8.

Raktár Baján: Michitsch Istvánnal, Cservenkán: Kniefelnyél, Mohácsán: Schlesingernél.

Dr. Lengyel nyír-balzsama.

Már maga a növény-folyadék, mely furás után a nyírfából folyik, emberemlékezet óta a legkitűnőbb szépitő-szernek ismertetik; de csodálatos hatást nyer azáltal, ha az a feltaláló előírása után vegyési uton balzsammá készítettik.

Ha e balzsammal este az arcot vagy bőrt megkenjük, már a következő reggelre alig látható hártya-pikkelyek hagyják azt el, miáltal a bőr fehér és gyengéd lesz.

Ezen balzsam elsimítja az arcon a ránczokat és himlő-helyeket, és ifjui szint köcsönöz; általa a bőr fehér, gyengéd és fris lesz, valamint eltávolít minden szeplőt, májfoltot, anyajegyet, orrverességet, bőratkát és mindennemű tisztátalanságot a bőrön. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Magyarországi foraktar: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben**, király-utca.

Raktár: **Pozsonyban: Pisztory Félix, Temesvárott: Taroczy István, Zágrábban: Mitibach Zsigmond** gyógyszerésznél.

Cs. kir. kizárólagosan szabadalmazott

ÉKSZER-ÉVŐESZKÖZÖK.

A szabad ékszer-évőeszköz a legujabb, legszebb és legjobb a mindennapi használatra, s föhétlenül disse minden háztartásnak. Az alább jegyzett évőeszközök mindenikébe, u. m. kés, villa, kanál stb egy pompásan sikerült **utánzott drágakő, mint violakő, opal, zaflr, rubin, smaragd** stb. van foglalva. Az alább jegyzett összes árak keresztül-kasul **czüsthéber** érczből vannak készítve, melyek sok évi használat után is megtartják ezüsthéber színiüket. A lejjebb említett összes tárgyak fehér színiük megtartásáért 10 évig **kezsésséget vállalunk**. A következő 24 drb **szabadalmazott ékszer asztali évőeszköz** összesen csak **3 frt 75 krba** kerül, u. m.

- 6 drb szabadalm. ékszer-asztali kés,
- 6 „ szabadalm. ékszer-asztali villa,
- 6 „ szabadalm. ékszer-évőkanál,
- 6 „ szabadalm. ékszer-kávékanál.

Összesen 24 drb szabadalmazott ékszer asztali évőeszköz összesen csak **3 frt 75 kr** áron, mellette írásbeli jótállás a fehér-ségért és jó minőségért.

Ha egyszerre 48 drb rendeltetik meg ez évőeszközökből, úgy azokat igen ügyes s csakis e czéla készült csinos cartonban küdjük, a **48 drbot 7 frtért**. Ezeket kivül ajánljuk még a következőket: **szabadalm. ékszer-levesmerőkanál drbja 50 kr; szab. tejmerő drbja 35 kr; szabad. főzelekkannal szilárd, drbja 45 kr; nagy tisztelő táca 90 kr; 1 drb tejeskanna, középnyag 2 frt 50 kr. 1 drb thea-kanna, középnyag 3 frt; 1 drb czukortartó izléses, földel 1 frt 80 kr; czukortartó finoman metszve 2 frt 40 kr; asztali gyertyatartó, díszes, magas, góth izlésben, párja 2 frt 25 kr; ugyanezek finoman metszve 3 frt 25 kr; bors és sótartó 60 kr; cezet és olajtartó, 2 részben, metszett kristál üveggel 3 frt 50 kr, 4 részben 4 frt 75 kr; asztali gyújtóeszköz-pyramis 1 frt 20 kr; dohánytartó, metszett, pattantott földel 1 frt 25 kr; palack-dugók, bóbóc alakokkal, 3 frt 60 kr, és még ezer ezer más tárgy.**

10 évi kezsésség az összes áruknál, úgy a lehérben maradásért, mint a legjobb minőségért.

Videki megrendelesek az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek; levelek czimzandók:
Blau és Kámann főügynökök,
Bécs, I. Heintzshof.

NB. A köszönő és elismerő levelek száza fekszik, az irodában betekinthes és végett. Utánzások és hamisítások törvényesen büntetendők.